

Marcin Lasoń

prof. nadzw. dr hab., Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego
ORCID 0000-0001-8008-3325

Kształcenie w siłach zbrojnych w Polsce i na świecie w XXI wieku. Wybrane aspekty. Wprowadzenie

Gwałtowny postęp, który w XXI wieku objął tak wiele dziedzin życia, nie ominął także sfery wojskowej. Siły zbrojne przechodzą bardzo szybkie przemiany pod wpływem nowych osiągnięć naukowo-technicznych i poszukiwania najbardziej efektywnych sposobów ich wykorzystania nie tylko w czasie wojny, ale także pokoju i kryzysu. To wszystko stanowi duże wyzwanie dla twórców systemów kształcenia wojskowego, które należy zorganizować tak, by zapewniały siłom zbrojnym kadry przygotowaną do sprostania współczesnym wymaganiom. Nie chodzi jedynie o naukę wykorzystania nowych rozwiązań, ale także o tak oczywiste kwestie, jak budowa zdolności przywódczych czy odporności na propagandę i dezinformację, aby nie powodowała ona olbrzymich konsekwencji dla morale kadry dowódczej i szeregowych żołnierzy. Biorąc to pod uwagę redaktorzy tomu, którzy zgodnie z dewizą periodyku starają się łączyć teorię i praktykę bezpieczeństwa, uznali, że warto jest przybliżyć różne aspekty kształcenia w siłach zbrojnych w Polsce i na świecie w XXI wieku.

Wprowadzeniem do rozważań nad jakością wojskowych systemów kształcenia jest wywiad z płk. Leszkiem Elakiem, prorektorem ds. dydaktycznych Akademii Sztuki Wojennej, w którym omawia on polskie szkolnictwo wojskowe, również na tle zagranicznych modeli szkolenia sił zbrojnych. Zgodnie z założeniami część poświęcona rozwiązaniom polskim w znacznej mierze oddana została osobom, które na co dzień zajmują się pracą z kadrami wojskową. Reprezentują one m.in. Akademię Sztuki Wojennej i Akademię Wojsk Lądowych. Mimo swojego przywiązania do miejsca pracy nie unikają jednak stawiania pewnych postulatów, które w ich ocenie mogą udoskonalić system kształcenia. Analiza kilku przykładów zagranicznych, którym poświęcono

drugą część numeru, także skłania do refleksji, że niektóre kwestie w tym zakresie można usprawnić. Tym samym pewna idea, z której realizacją związany jest periodyk „Bezpieczeństwo. Teoria i Praktyka”, ponownie ma swoje odzwierciedlenie w jego zawartości. Jest nią nadawanie czasopismu waloru praktycznego i umożliwienie Polakom korzystania ze światowych rozwiązań, których znajomość sprawia, że nie jest konieczne wyważanie już otartych drzwi. Wystarczy jedynie sięgnąć po znane metody i dostosować je do polskich potrzeb oraz uwarunkowań. Przykład może stanowić kształcenie oficerów, które jest niezbędne w każdych siłach zbrojnych, a w zakresie czego ciekawe rozwiązania stosują Amerykanie.

O tym, że potrafimy korzystać z wiedzy innych, jak i sami ją oferować, świadczą poniższe artykuły. Podobnie szybko można się zorientować, że pewne rozwiązania w nich zaprezentowane nie będą użyteczne na gruncie polskim i można je odrzucić lub zaproponować ich modyfikację. Jednak by dokonać tego typu oceny, trzeba najpierw zdobyć wiedzę, co powinno być podstawowym celem każdego systemu kształcenia. Mamy nadzieję, że czytelnicy znajdą w tym numerze interesujące ich zagadnienia i artykuły. Doskonałym wprowadzeniem do lektury czasopisma jest tekst poświęcony edukacji wojskowej w zachodniej kulturze wojny, którego autor nie raz wspominał już o „postheroicznym Zachodzie” i wskazywał na konsekwencje tego typu podejścia dla bezpieczeństwa Europy.

Umieszczenie w niniejszym numerze „Bezpieczeństwa. Teorii i Praktyki” wielu artykułów w języku angielskim ma na celu zaprezentowanie poruszanych zagadnień i rozwiązań nie tylko polskiemu odbiorcom, lecz także o wiele szerszemu, zagranicznemu gronu zainteresowanych. Życząc wszystkim czytelnikom interesującej lektury wierzymy, że będzie ona miała pozytywny wpływ na jakość kształcenia w siłach zbrojnych w Polsce, a być może i na świecie.